

ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ကုသရေးဦးစီးဌာနတို့နှင့် ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနအကြား
အသုံးချသုတေသနလုပ်ငန်းများ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေရေး
ညှိနှိုင်းအစည်းအဝေး ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဒေါက်တာမြင့်ထွေး ပြောကြားခဲ့သည့်မိန့်ခွန်း

နေပြည်တော်

၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ ဇွန်လ(၁၆)ရက်

- ယခုကဲ့သို့ ကျန်းမာရေးသုတေသနများကို အဓိကဆောင်ရွက်နေသော ဆေးသုတေသန ဦးစီးဌာနမှ ပညာရှင်များနှင့် ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာနမှ ပညာရှင်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲသည် မြန်မာနိုင်ငံ၏ ကျန်းမာရေးလောကတွင် နှစ်ပေါင်းများစွာ အတွင်း ပထမဆုံးအကြိမ်ကျင်းပသည့် အလွန်အရေးကြီးသည့် အစည်းအဝေး ဖြစ်ပါ တယ်။ နိုင်ငံတော်နှင့် မိမိတို့ဝန်ကြီးဌာန ဘက်စုံဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရေးအတွက် သုတေ သနလုပ်ငန်းများသည် မဖြစ်မနေလုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းတစ်ရပ်ဖြစ်ပြီး ကျန်းမာရေး စနစ်ကြီး တိုးတက်မှုအတွက် အထူးလိုအပ်ပါတယ်။
- မည်သည့်ကျန်းမာရေးကိစ္စမဆို သုတေသနတွေ့ရှိချက်များအပေါ်မူတည်၍ စီမံချက်များ ရေးဆွဲခြင်း၊ ဘဏ္ဍာငွေနှင့် အရင်းအမြစ်များ ခွဲဝေချထားခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် လုပ်ငန်းများပိုမို၍ cost efficiencies, cost effectiveness, time effectiveness, resource effectiveness စသည့်အကျိုးကျေးဇူးများ ရရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။ သုတေသန ပြုလုပ်ခြင်း သည် ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၏ ပြည်သူများအတွက် ကျန်းမာရေး ဆိုင်ရာ ဆောင်ရွက်ချက်များကို ပိုမိုထိရောက်စေရန်၊ ဘဏ္ဍာငွေ ခွဲဝေသုံးစွဲမှုများ ပိုမို စနစ်တကျရှိရန်၊ ရောဂါနှိမ်နင်းရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုထိရောက်စေရန်နှင့် အုပ်ချုပ်ရေး၊ စီမံခန့်ခွဲရေးလုပ်ငန်းများကို ပိုမိုပီပြင်စေရန် ဖြစ်ပါတယ်။
- သုတေသနလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလမှ ၂၀၁၉-၂၀၂၀ ခု၊ ဘဏ္ဍာ ရေးနှစ်အထိ သုတေသနပြုလုပ်ရန် ရန်ပုံငွေကျပ်သန်းပေါင်း (၆,၀၀၀) ခွင့်ပြုချထား ပေးခဲ့ပါကြောင်း၊ ၂၀၂၀-၂၀၂၁ ခု၊ ဘဏ္ဍာနှစ်၌လည်း သုတေသနရန်ပုံငွေကျပ်သန်း (၃,၀၀၀) လျာထားပါတယ်။
- သုတေသနပြုလုပ်သူ တစ်ဦးချင်းအနေဖြင့်လည်း ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာ သုံးသပ်နိုင်စွမ်း (analytical thinking skill)၊ ဖောက်ထွက် စဉ်းစားနိုင်မှု (out-of-the-box thinking skill)၊ ဆန်းသစ်တွေးခေါ်နိုင်မှု (innovative thinking skill)၊ အခြေ အနေအရပ်ရပ်ကို

ဘက်ပေါင်းစုံ၊ ရှုထောင့်စုံမှ ထည့်သွင်းစဉ်းစားနိုင်မှု၊ အချက်အလက် အထောက်အထား ကိုအခြေခံ၍ ကျိုးကြောင်းဆီလျော် ဆုံးဖြတ်နိုင်မှုစွမ်းရည်များ ရှိရမှာဖြစ်ပါတယ်။

ဝန်ကြီးဌာနအနေဖြင့် သုတေသနကဏ္ဍ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် မြန်မာနိုင်ငံ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာ သုတေသနညီလာခံကို နှစ်စဉ် ကျင်းပလျက်ရှိပြီး နှစ်အလိုက် သုတေသနပြုလုပ်သူ ဆရာဝန်၊ သူနာပြုများ၊ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု အထောက်အကူပြု ပညာရှင်များ၊ အခြေခံကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းပညာရှင်များ ပိုမိုများပြား လာကာ သုတေသနစာတမ်းများ၏ အရည်အသွေးနှင့် အရေအတွက်လည်း သိသာစွာ မြင့်မားလာပါတယ်။

- ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန(ပြင်ဦးလွင်ရုံးခွဲ)၌ “သုတေသနစွမ်းဆောင်ရည် လေ့ကျင့်မြှင့်တင်ရေးဗဟိုဌာန (Research Capacity Strengthening Training Center)" ကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး သုတေသနစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်မှု သင်တန်းအမျိုးမျိုးအား ပိုမိုပြုလုပ်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ Health Professional များအတွက်လည်း သုတေသန သင်တန်းများ ပို့ချလျက်ရှိပြီး Research Diploma များကို ချီးမြှင့်လျက် ရှိပါတယ်။ အမျိုးသားကျန်းမာရေးသုတေသနမူဝါဒ (၂၀၁၇)ကို ရေးဆွဲနိုင်ခဲ့ပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံ၌ ပထမဆုံးအကြိမ် (က) Myanmar Health Research Registry ၊ (ခ) Research Information System နှင့် (ခ) Research Title Bank တို့ကိုလည်း ထူထောင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။
- ဝန်ကြီးဌာနရှိ ဦးစီးဌာနများ၊ ဆေးရုံကြီးများနှင့် တက္ကသိုလ်များတွင် သုတေသနဆိုင်ရာ ကျင့်ဝတ်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုပိုင်းဆိုင်ရာ ဆန်းစစ်သုံးသပ်မှုဘုတ်အဖွဲ့ (Institutional Review Board) များစွာကိုလည်း တိုးချဲ့ဖွဲ့စည်းခဲ့ပြီး Capacity Building for IRB member များကိုလည်း ဆောင်ရွက်နေပါတယ်။
- ထို့အပြင် University of Maryland နှင့်ပူးပေါင်း၍ ၂၀၁၉ ခုနှစ်မှစတင်၍ သုတေသနနည်းစနစ်နှင့် သုတေသနကျင့်ဝတ် ဒီပလိုမာသင်တန်းများကို ဆေးနှင့်ဆေးပညာနီးနယ် တက္ကသိုလ်များမှ သင်ကြားရေးဆရာ၊ ဆရာမများအတွက် ပြုလုပ်လျက်ရှိတဲ့အတွက် ဝန်ကြီးဌာန၏ သုတေသနစွမ်းရည်သည်လည်း မြင့်တက်လာနေပြီဖြစ်ပါတယ်။
- Generic implementation research များမှ တွေ့ရှိသုံးသပ်ချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များကို လက်တွေ့လုပ်ငန်းခွင်တွင် အသုံးပြုဆောင်ရွက်မှုသည် အလွန်အရေးကြီးပါ

တယ်။ အထူးသဖြင့် budget allocation ၊ management ၊ administration နှင့် သုတေသနဆိုင်ရာ အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲနှင့် အစည်းအဝေးများတွင် အသုံးဝင်မှာဖြစ်ပါတယ်။ ဒါ့ကြောင့် ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနများမှ ပညာရှင်များ၊ ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်များနှင့် နီးနွယ်တက္ကသိုလ်များမှ ပညာရှင်များသည် one-team-approach ဖြင့် သုတေသနကို စုပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် အထူးပင်လိုအပ်ပါတယ်။

- ဒီလိုဆောင်ရွက်မှသာ ကျန်းမာရေးပညာရှင်များသည် critical skill, analytical skill, epidemiological skill, holistic thinking, systems thinking and systems approach ကို ဌာနများပေါင်းစပ်၍ သုတေသနပြုလုပ်ခြင်းဖြင့် we can strengthen the linkages နှင့် create new linkages among the professional ရရှိမှာဖြစ်ပါတယ်။ သုတေသနရလဒ်နှင့် တွေ့ရှိသုံးသပ်ချက်များကို အမှန်တကယ် လက်တွေ့အသုံးချရန် လိုအပ်ပါတယ်။ ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် implementation research ကို ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ပြီး သုတေသနရလဒ်ကို စနစ်တကျအသုံးချပါက ရည်ရွယ်ချက်များ အောင်မြင်မှာဖြစ်ပါ၍ implementation research ကို အရှိန်အဟုန်မြင့် ဆောင်ရွက်ကြရမှာဖြစ်ပါတယ်။
- ဒီလိုဆောင်ရွက်ရာမှာ ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ကျန်းမာရေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအတွက် အထောက်အကူပြု ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်သွားရမှာဖြစ်ပါတယ်။ ဆေးဝါးနှင့်ဆေးပစ္စည်းများ ဝယ်ယူမှု၊ သိုလှောင်မှုနှင့် ဖြန့်ဖြူးမှုကဏ္ဍများဖြစ်သည့် supply change management ကို ပိုမိုကောင်းမွန်စေရေးအတွက် implementation research ကို မဖြစ်မနေ ဆောင်ရွက်ရမှာလည်းဖြစ်ပါတယ်။
- ယခု COVID-19 ကပ်ရောဂါနှင့်ပတ်သက်သော သုတေသနများကိုလည်း ဆောင်ရွက်စေလိုပါတယ်။ ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနအနေဖြင့် ကမ္ဘာ့ကျန်းမာရေးအဖွဲ့၊ အရှေ့တောင်အာရှဒေသ ဆိုင်ရာရုံးမှ ထုတ်ဝေခဲ့သော Research management module များကို မှီငြမ်း၍ ဆေးသုတေသန ဦးစီးဌာနအတွက် ကိုယ်ပိုင်သုတေသနစီမံခန့်ခွဲမှု module အဖြစ် ပြုစုထုတ်ဝေစေလိုပါတယ်။ ကျန်းမာရေးစီမံချက်များနှင့် တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ်များမှ ဆောင်ရွက်လိုသည့် အဆိုပြုသုတေသနခေါင်းစဉ်ဘဏ် (Research Title Bank)ကို မိမိတို့ပြုစုထားရှိခြင်းသည် သုတေသနဖွံ့ဖြိုး တိုးတက်မှုအတွက် များစွာ အထောက်အကူ ပြုပါတယ်။ ယခုအချိန်အထိ ပြည်သူ့ကျန်းမာရေးနှင့် ကုသရေးဦးစီး

ဌာနမှ အဆိုပြု သုတေသနခေါင်းစဉ် (၅၈၇)ခုရှိပြီး ဦးစားပေးအဆင့်များ သတ်မှတ်ကာ ရွေးချယ် ဆောင်ရွက်သွားစေလိုပါတယ်။

- ယခုဆွေးနွေးပွဲတွင် ဆွေးနွေးချက်များနှင့် အကြံပြုချက်များအပေါ်မူတည်၍ သက်ဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေးစီမံချက်များနှင့် ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာနတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် through research we'll improve the health care delivery system, effectiveness and efficiency ဖြစ်ပါတယ်။

အခမ်းအနားတက်ရောက်သူများစာရင်း -

- ကျန်းမာရေးနှင့်အားကစားဝန်ကြီးဌာန၊ ဒုတိယဝန်ကြီး
- အမြဲတမ်းအတွင်းဝန်
- ဆေးသုတေသနဦးစီးဌာန ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်
- တာဝန်ရှိသူများ

(The speech is prepared by the Union Minister himself)